

VINA 3 – BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 7

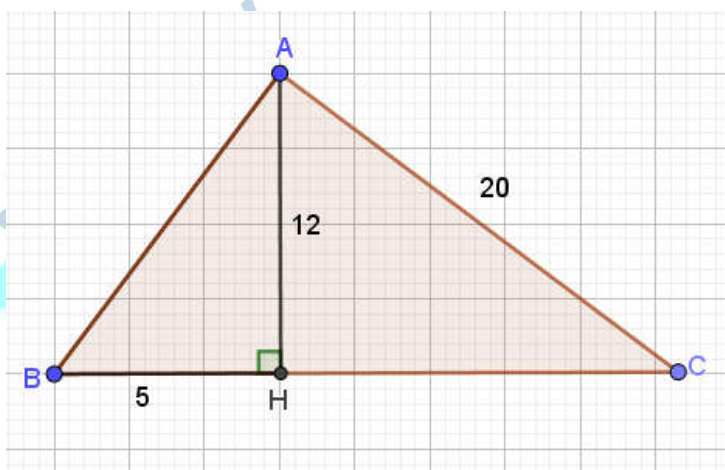
GIÁO VIÊN: NGUYỄN THÀNH LONG

DẠNG 2: ĐỊNH LÝ PI-TA-GO – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Bài 1: Cho tam giác nhọn ABC. Kẻ AH vuông góc với BC. Tính chu vi tam giác ABC biết AC = 20cm, AH = 12cm, BH = 5cm.

Bài giải:

Xét ΔAHC vuông tại H ta có:

$$AC^2 = AH^2 + HC^2 \text{ (định lý Pi-ta-go)}$$

$$\Rightarrow HC^2 = AC^2 - AH^2 = 20^2 - 12^2 = 16^2$$

$$\Rightarrow HC = 16 \text{ (cm)}$$

Xét ΔAHB ta có:

$$AH^2 + BH^2 = AB^2 \text{ (định lý Pi-ta-go)}$$

$$\Rightarrow AB^2 = 12^2 + 5^2 = 13^2$$

$$\Rightarrow AB = 13 \text{ (cm)}$$

Vậy chu vi tam giác ABC là: $AB + AC + BC = 13 + 20 + (5 + 16) = 54 \text{ (cm)}$

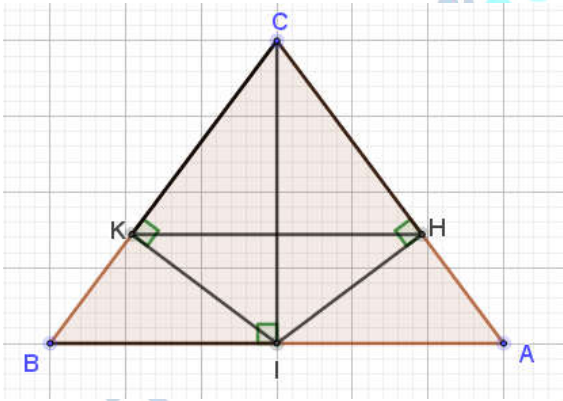
Bài 2: Cho tam giác ABC có $CA = CB = 10 \text{ cm}$, $AB = 12 \text{ cm}$. Kẻ $CI \perp AB$ ($I \in AB$). Kẻ $IH \perp AC$ ($H \in AC$), $IK \perp BC$ ($K \in BC$).

a) Chứng minh rằng $IA = IB$

b) Chứng minh rằng $IH = IK$

- c) Tính độ dài IC
- d) HK // AB

Bài giải:

a) Tam giác CAB cân tại C nên $\widehat{CBA} = \widehat{CAB}$ (đn)

Xét $\triangle CIB$ vuông tại I và $\triangle CIA$ vuông tại I ta có:

$CB = CA$; CI chung; $\widehat{BCI} = \widehat{ACI}$ (cùng phụ với hai góc bằng nhau $\widehat{CBI} = \widehat{CAI}$)

$\Rightarrow \triangle CIB = \triangle CIA$ (c - g - c)

IA = IB (hai cạnh tương ứng)

b) Xét $\triangle CIK$ vuông tại K và $\triangle CIH$ vuông tại H ta có:

$\widehat{KCI} = \widehat{HCI}$; CI chung; $\widehat{CIK} = \widehat{CIH}$ (cùng phụ với hai góc bằng nhau $\widehat{KCI} = \widehat{HCI}$)

$\Rightarrow \triangle CIK = \triangle CIH$ (g - c - g)

$\Rightarrow IK = IH$ (hai cạnh tương ứng)

c) I là trung điểm của BC nên $IB = IC = \frac{BC}{2} = \frac{12}{2} = 6$ (cm)

Áp dụng định lí Pi-ta-go vào $\triangle CIB$ ta tính được: $CI^2 = CB^2 - BI^2 = 10^2 - 6^2 = 64$

Vậy $CI = 8$ (cm)

d) Gọi O là giao điểm của CI và KH.

Chứng minh: $CI \perp KH$.

Bài 3: Cho tam giác ABC cân tại A. Vẽ $AH \perp BC$. Vẽ $HM \perp AB$, $HN \perp AC$. Chứng minh:

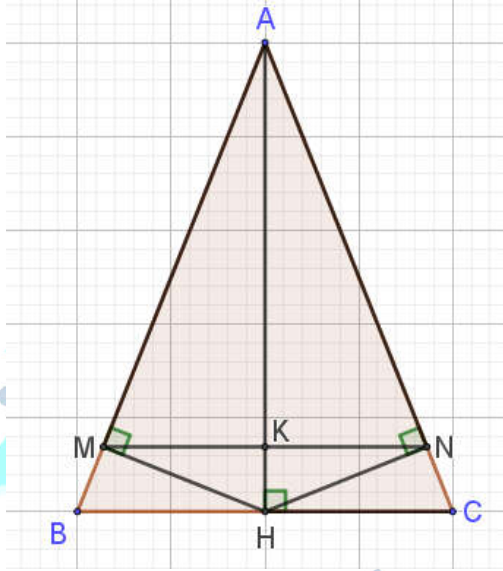
a) $\triangle AHB = \triangle AHC$;

b) ΔAMN cân

c) $MN \parallel BC$;

d) $AH^2 + BM^2 = AN^2 + BH^2$

Bài giải:

a) Xét ΔAHB vuông tại H và ΔAHC vuông tại H ta có:

$$\widehat{ABH} = \widehat{ACH} \text{ (vì } \Delta ABC \text{ cân tại A)}$$

Suy ra: $\widehat{BAH} = \widehat{CAH}$

Xét ΔAHB và ΔAHC ta có:

BH chung.

$$AB = AC$$

$$\widehat{BAH} = \widehat{CAH}$$

$$\Rightarrow \Delta AHB = \Delta AHC \text{ (c - g - c)}$$

b) Xét ΔAHM vuông tại M và ΔAHN vuông tại N ta có:

$$\widehat{AMH} = \widehat{ANH} = 90^\circ$$

$$\widehat{MAH} = \widehat{NAH} \text{ (chứng minh trên)}$$

$$\Rightarrow \widehat{AHM} = \widehat{AHN}$$

Xét ΔAHM vuông tại M và ΔAHN vuông tại N ta có:

AH chung

$$\widehat{MAH} = \widehat{NAH}; \widehat{AHM} = \widehat{AHN}$$

$$\Rightarrow \Delta AHM = \Delta AHN \text{ (g - c - g)}$$

$$\Rightarrow AM = AN \text{ (hai cạnh tương ứng)}$$

$$\Rightarrow \Delta AMN \text{ cân tại A (định nghĩa)}$$

c) Gọi giao điểm của AH và MN là: K

Xét ΔAKM và ΔAKN ta có:

$$\text{AK chung; } AM = AN; \widehat{MAK} = \widehat{NAK}$$

$$\Rightarrow \Delta AKM = \Delta AKN \text{ (c - g - c)}$$

$$\Rightarrow \widehat{AKM} = \widehat{AKN} \text{ (hai góc tương ứng)}$$

$$\text{Mà: } \widehat{AKM} + \widehat{AKN} = 180^\circ \text{ (hai góc kề bù)}$$

$$\Rightarrow \widehat{AKM} = \widehat{AKN} = 90^\circ$$

$$\Rightarrow AK \perp MN$$

$$\text{Lại có: } AH \perp BC \Rightarrow MN \parallel BC$$

d) Xét ΔAHN vuông tại N ta có:

$$AH^2 - AN^2 = HN^2 \text{ (định lý Pi-ta-go)}$$

Xét ΔBHM vuông tại M ta có:

$$BH^2 - BM^2 = MH^2 \text{ (định lý Pi-ta-go)}$$

$$\text{Mà: } HN = HM \text{ (vì } \Delta AHM = \Delta AHN)$$

$$\text{Suy ra: } AH^2 - AN^2 = BH^2 - BM^2$$

$$\Rightarrow AH^2 + BM^2 = AN^2 + BH^2 \text{ (đpcm)}$$

VINASTUDY.